

การศึกษาเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว บทบาทของผู้นำในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว และทัศนะของผู้นำชุมชนต่อแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชนทั้งผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ให้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 220 ชุด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า สรุปลผลการศึกษาดังนี้

ตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 44-52 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพการสมรสเป็นที่สมรสแล้ว รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,001-10,000 บาท อาชีพหลักเป็นผู้นำชุมชน /หมู่บ้าน มีตำแหน่งงานที่รับผิดชอบในชุมชนเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สถานการณ์และรูปแบบความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเรียงตามลำดับ คือ การทอดทิ้งผู้สูงอายุ ด้านการละเมิดทางจิตใจ ด้านการทำร้ายตนเอง ด้านความรุนแรงทางวัตถุ ด้านการรุกรานสิทธิของผู้สูงอายุ ด้านการละเมิดทางร่างกาย ส่วนบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวนั้น กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทในด้านการป้องกันมากที่สุด รองลงมา คือ บทบาทในการแก้ไข และบทบาทในการพัฒนา ส่วนทัศนะของผู้นำชุมชนต่อแนวทางในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะต่อการปฏิบัติการและการให้ความช่วยเหลือมากที่สุด รองลงมาคือ การวางแผนและการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ และการประเมินสภาวะปัญหา

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา รัฐบาลควรมีนโยบายด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุแก่ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน และครอบครัวผู้สูงอายุ รวมทั้งเทคนิคในการปฏิบัติเพื่อให้ผู้นำชุมชนสามารถบริหารจัดการปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวในชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้นำชุมชนควรตระหนักว่าปัญหาความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเป็นปัญหาสังคม ซึ่งผู้นำชุมชนควรจะมีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้นที่ต้นเหตุ ควรแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุภายในชุมชน และการประสานความร่วมมือทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน ตลอดจนควรมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อให้การดำเนินการในการแก้ไขปัญหความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัวเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

The study on "Community Leaders" Role on the Management of Violence Against the Elderly in the Family : A Case Study of Chonnabot District, Khon Khaen Province" aims at exploring the situation and forms of violence against the elderly in the family the role of community leaders and their opinions on ways and means to cope with the problem. Data are collected by questionnaire from a sampling group of 220 who are both formal and informal leaders. Statistics used for the analysis are Percentage, Arithmetic Mean and Standard Deviation.

The majority of the sampling group are males aged between 44-52 years, bachelor's degree graduates, married, with a monthly income approximately 5,001-10,000 baht. Their main occupation is community/village leader serving as members of Tambon Administrative Organization (TAO). The situation and forms of violence mostly found are respectively negligence, spiritual abuse, self-hurt, material violence, abuse of the elderly's rights, and physical abuse. Community leaders' role in coping with the problem are mostly preventive, followed by remedial and developmental. As for their opinions on ways to counter the problem, most of them emphasize action and help followed by plan development, networking, and problem assessment.

The study recommends that the government should have a policy to disseminate knowledge on elderly care to community leader, community members and the elderly's family, and on workable techniques to eliminate the problem to community leaders. It also suggests that community leaders must be aware that violence toward the elderly in the family is a social problem that prevention and solution needs to consider its causes as well as to seek cooperative network, both within and outside the community, in order to exchange information on the elderly. To best solve the problem, a Fund for the purpose of helping the elderly should be established.